

Ønsker utdanning med kommunal spissing

Per Olav Solberg
redaksjonssjef

Jon Petter Thorsen Aptum
Universitetet i Agder

Rektor Sunniva Whittaker ved Universitetet i Agder (UiA) mener hele regionen trenger flere psykologer. Hun vil vekke en profesjonsutdanning mot kommunale helsetjenester.

– Hvorfor ønsker dere en profesjonsutdanning i psykologi ved Universitetet i Agder?

– Dette er et fagområde som ligger tett opp mot andre fag vi tilbyr allerede, eksempelvis psykososial helse og barnevernsstudier. Men hovedgrunnen er at vi lever i en region med store levekårsutfordringer, og det har vist seg vanskelig å få nok psykologer hit. Vi ser også hvordan mange kommuner både på Sørlandet og i andre regioner har problemer med å rekruttere kommunepsykologer. Når vi i tillegg vet at det finnes rundt 900 psykologistudenter i utlandet, er det mer fornuftig å få studentene hjem og tilby flere profesjonsutdanninger i Norge.

– Selv om det er en profesjonsutdanning i Tromsø, har det vist seg svært vanskelig å rekruttere kommunepsykologer til byens nabokommuner. Tror du det blir enklere å få til hos dere?

– Jeg tror det blir lettere å rekruttere psykologer til vår region hvis vi har utdanningen hos oss, enn hvis vi ikke har det. Avstandene her er også en del kortere enn i Nord-Norge. Et tilbud ved UiA vil derfor gagne flere fylker enn bare Agder. Sjansen for å få en nyutdannet student ved Universitetet i Oslo til å ta en kommunepsykologstilling i en liten distriktskommune er liten. Dersom vi får utdanningen hit og studenten har en tilknytning til regionen fra før, tror jeg sjansene er langt større for å få dekket opp denne typen stillinger. Hvis vi i tillegg får til et godt samarbeid med omliggende kommuner som en del av utdanningen, tror jeg mye er gjort.

– Du har i andre intervjuer snakket mye om nettopp kommunepsykologrollen. Du ser for deg en utdanning som er tilpasset denne rollen?

– Ja, vi ønsker en spissing mot det kommunale nivået. Jeg ønsker et større fokus på kommunale helsetjenester og lavterskeltilbud, og jeg har også lyst til å trekke kommunepsykologer inn i utdanningen. Dette må balanseres opp mot de nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS), som vi selvsagt må holde oss innenfor. Regelverket er temmelig strengt, men det er samtidig viktig for oss å legge til rette for et studium som gjør det attraktivt for studentene å bli i regionen etter endte studier. Selv Sørlandet sykehus i Kristiansand har problemer med å rekruttere mange nok psykologspesialister. Behovet i regionen er stort.

– Hvordan vil du sørge for at kvaliteten på studiet blir god nok?

– Vi har ingen bachelorutdanning i psykologi fra før. Det betyr at vi må starte fra bunnen, selv om vi har flere utdanninger her som grenser opp mot psykologi, for eksempel innenfor psykososial helse og rusarbeid. Dette gir oss en gylden anledning til å tenke nytt og ikke lage en blåkopi av hvordan andre utdanninger ser ut. Vi har opprettet en arbeidsgruppe med deltakere både fra universitetet, sykehuset og kommunene rundt oss, som ser på hva slags kompetanse vi trenger for å få dette til, for vi er nødt til å trekke veksler på alle relevante miljøer i regionen. Med tanke på lærekrefter kan det være aktuelt å knytte til seg gjesteforelesere fra andre læresteder og opprette såkalte II-er-stillinger i 20

prosent. Vi må tenke på dette som en trinnvis utvikling, der det tar noe tid å få alt på plass. Forskning på feltet må også styrkes, og her vil vi trekke veksler på Sørlandet sykehus og andre kompetansetilgjenger slik at vi i fellesskap utvikler et sterkt forskningsmiljø i regionen.

– Kan du si mer om hvordan studiet i Agder skal skille seg fra andre profesjonsstudier i psykologi?

– Vi holder den akademiske friheten høyt hos oss, samtidig skal og må vi naturligvis rette oss etter retningslinjene som ligger i RETHOS. Her må vi finne en god balanse. Hvordan studiet blir, vil i noen grad også avhenge av sammensetningen av fagpersoner vi rekrutterer. Det skal jo være meningsfullt for dem å være knyttet til vårt universitet. Både universitetet og regionen er kjent for å få til gode og tette samarbeid på tvers av institusjoner og nivåer, og det tenker jeg også vil sette sitt særpreg på et framtidig psykologistudium. Det er små forhold her og dermed lett å opprette kontakt og trekke veksler på naturlige samarbeidspartnere.

– Profesjonsstudiet i psykologi har svært stor overvekt av kvinner. Har du tanker om hvordan dere kan få til en bedre kjønnsbalanse?

– Dette opptar meg, og jeg synes det er viktig at det utdannes nok mannlige psykologer. På sykepleiestudiet vårt er det nå 25 prosent menn som starter opp på studiet. Her har vi hatt en god utvikling, og vi har brukt kjønnspoeng bevisst. På psykologi må vi også finne virkemidler som gjør at vi tiltrekker oss mannlige studenter. Kjønnspoeng kan være en mulighet også her. I tillegg har vi sterke miljøer knyttet til teknologi, e-helse og kunstig intelligens ved universitetet. Kanskje kan vi gjøre noen grep her som kobler psykologutdanningen opp mot disse miljøene, og som mannlige søkere vil oppleve som attraktivt og interessant.

– Når kan en profesjonsutdanning i Agder bli en realitet?

– Det er flere formelle ting som gjenstår. Gradsforskriften skal opp i Stortinget i løpet av våren, og vi må avvente om Regjeringens forslag til endringer blir vedtatt. Deretter må vi jobbe med selve søknaden som skal sendes til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) for eventuell godkjenning. Det er de som bestemmer om vi får lov til å sette i gang med utdanningen eller ikke. Søknadsfristen der er 15. september. Vi må også sørge for å få tildelt studieplasser av Kunnskapsdepartementet. Går alt som vi ønsker, kan vi trolig starte opp med studenter høsten 2022, men det er kanskje enda mer realistisk at oppstart blir høsten 2023. Vi har stor oppmerksomhet på denne saken nå og opplever et sterkt engasjement i regionen for å få til et profesjonsstudium i psykologi.

Hvorfor NÅ?

- Regjeringen foreslår å myke opp den såkalte gradsforskriften for å gi flere universiteter mulighet til å tilby ulike profesjonsutdanninger.
- Hvis forskriften vedtas i Stortinget, vil Universitetet i Agder søke NOKUT om en profesjonsutdanning i psykologi.
- Universitetet planlegger for opptak av 40 studenter per år.